

XIII Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego

31 marca w piątek odbyło się XIII Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego. Wydarzenie miało miejsce w Katowicach w auli Biblioteki Śląskiej. Organizatorami tego przedsięwzięcia byli Biblioteka Śląska, Okręgowa Sekcja Bibliotekarstwa ZNP w Katowicach oraz Sekcja Bibliotekarska przy Oddziale ZNP w Częstochowie. Swój współudział zaś mieli: Biblioteka Regionalna w Karwinie (Republika Czeska), Słowacka Biblioteka Narodowa w Martinie (Republika Słowacka), Instytut Bibliotekoznawstwa i Informatyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Zarząd Okręgu Śląskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Katowicach, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. J. Lompy w Katowicach, CINIiBA w Katowicach, Oddział TNBSP w Częstochowie oraz Duszpasterstwo Akademickie Bibliotekarzy w Katowicach. Uczestnikami z kolei byli nauczyciele bibliotekarze, bibliotekarze, dyrektorzy bibliotek i szkół, wszyscy chętni zainteresowani tematem bibliotek, książek i czytelnictwa oraz media. Tematem przewodnim całej imprezy było hasło: „Biblioteka pomaga w czytaniu”.

Na Forum swoje wystąpienie miała kierownik Działu Ochrony, Konserwacji i Archiwizacji Zbiorów Biblioteki Śląskiej oraz przewodnicząca Zarządu Okręgu SBP w Katowicach Pani Sylwia Błaszczyk, która poinformowała wszystkich zebranych, że Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich w tym roku obchodzi swojej setne urodziny.

Wiceprezes Rady Głównej Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich, Pani Barbara Michniak odczytała list od Rady Głównej tejże instytucji do uczestników XIII Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego.

W swoim wystąpieniu zatytułowanym „Czego się Jaś nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał” Pani Helena Legowicz z Biblioteki Regionalnej w Karwinie zwróciła uwagę na to, jak ważna jest systematyczna praca z dzieckiem, bo tylko ona jest gwarancją czytelnictwa. Według Pani Heleny dziecko powinno przede wszystkim odczuwać radość, przyjemność z czytania. To jest kwestia wyjściowa, podwaliny pod przyszłego czytelnika. Celem stworzenia tych podwalin, Pani Legowicz zaproponowała kilka atrakcyjnych form pracy z młodymi czytelnikami takie jak m.in.: „Moja pierwsza wystawa” (wernisaż ilustracji do przeczytanych bajek), pasowanie na czytelnika, maraton czytelniczy. Zwróciła też uwagę, że bardzo ważna jest współpraca z nauczycielem prowadzącym. Niech bibliotekarzom i nauczycielom prowadzącym przyświeca myśl: „Jaś się nauczy – Jan będzie czytał”.

Pani Małgorzata Mazur z Regionalnego Instytutu Kultury w Katowicach miała odczyt na temat roli organizatora w bibliotekach publicznych. Zwróciła w nim uwagę, że biblioteki to dobro narodowe służące zachowaniu dziedzictwa narodowego i wszyscy organizatorzy bez względu na to, na jakim szczeblu działają (czy to jest minister czy jednostka samorządu terytorialnego) powinni w optymalny sposób dbać o zachowanie, upowszechnianie i pielęgnowanie tego dobra narodowego. W dalszej części odczytu wymieniono wszystkie możliwe funkcje organizatorów bibliotek oraz zagrożenia wynikające z mylnie interpretowanej roli organizatora.

Bardzo bogatą i atrakcyjną ofertę pracy z młodym czytelnikiem przedstawiły Panie reprezentujące Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką i. J. Lompy w Katowicach. Ich wystąpienie było zatytułowane „Wstęp, zobacz..... i czytaj”. Omówiono w nim takie formy pracy jak: „Akademia Czytania” (zajęcia edukacyjne), „Przedszkolaki, Zakamarki i my”, „Zaczarowany świat baśni”, „Klub latających literek”, „Świerszczykowy Klub Pożeraczy Liter”, „Klub Interesującej Książki”. Panie wspomniały o możliwości skorzystania z aplikacji Story Jumper, która umożliwia tworzenie multimedialnej książki oraz wymieniły rodzaje konkursów, które mogą stać się zachętą do sięgnięcia po książkę. W ofercie tej biblioteki znalazły się też gry miejskie na podstawie wymienionych przez Panie książek, które należałoby przeczytać przed przystąpieniem do gry. Bardzo ciekawą grą jest „Escape room”, podczas której uczestnicy aby wydostać się z pokoju, znaleźć klucz, muszą znać treść książki „Felix, net i nika” Rafała Kosika.

Pani dr Małgorzata Gwadera z Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach miała wykład na temat „Kompetencji międzykulturowych pracowników bibliotek”. Podkreślała w nim jak ważne jest dla bibliotekarzy angażowanie się w pozytywne związki z ludźmi o innym pochodzeniu kulturowym oraz przeciwdziałanie wszelkim konfliktom, których podłożem jest odmiennosc kulturowa. Pani Gwadera bardzo skrytykowała działalność wydawnictwa Czarna Owca. W książkach tego wydawnictwa (książkach dla dzieci) takich jak np. „Duża książka o aborcji”, „Boga przecież nie ma”, „Jak Jeżyk z prosiaczką Boga szukali i co z tego wynikło”, „Mała książka o śmierci” kwestie wiary, a co się z wiarą wiąże postaci Chrystusa, Matki Boskiej są przedstawione w sposób karykaturalny i obrazoburczy. W książkach tych dominują nastroje obskurantyzmu instytucji Kościoła. Jako puenta swojego wykładu Pani Małgorzata zadała pytanie otwarte do bibliotekarzy: „Jak poziom kompetencji kulturowych jest realizowany w naszych placówkach?”

W wykładzie pt. „Budźmy apetyt na książki” Pani Joanna Lewandowska z Wydawnictwa Akapit Press omówiła spotkania autorskie i warsztaty redakcyjne wraz z kiermaszami książek jako atrakcyjne formy popularyzacji czytelnictwa. Bardzo zachęcała do wzięcia udziału w akcji pt. „Ogólnopolskie Czytanie Jeżycjady” i Literackich spotkaniach z Borejkami. Omówiła także ofertę spotkań autorskich z poszczególnym pisarzami dla dzieci.

Kolejnym tematem poruszonym podczas Forum była etyka bibliotekarzy. Temat został przedstawiony przez księdza prof. dr hab. Henryka Olszara z Duszpasterstwa Bibliotekarzy Archidiecezji Katowickiej. Ksiądz przedstawił zarys historyczny tworzenia kodeksu etyki zawodowej bibliotekarzy. M.in. wspominał o przedstawionym przez Żmigrodzkiego projekcie kodeksu etyki bibliotekarzy. Ksiądz profesor przypomniał też wszystkim zebranym, że w trzecią niedzielę maja o godzinie 11.00 w kaplicy na Jasnej Górze odbywa się corocznie msza z udziałem bibliotekarzy i dla bibliotekarzy, do wzięcia udziału której bardzo serdecznie zaprasza i namawia. Kończąc swoje wystąpienie ksiądz posłużył się słowami Papieża Josepha Ratzingera : „bibliotekarze to strażnicy nauki i kultury”.

Pani dr Edyta Antoniak-Kiedos z Biblioteki Śląskiej zaprezentowała wykład „Nowe wyzwanie dla bibliotekarza, czyli jak pomóc dziecku , które ma problemy w czytaniu”. Pani doktor podkreśliła znaczenie pytania : „Po co mi książka i czytanie?”. Zdaniem Pani Antoniak-Kiedos- dziecko musi przede wszystkim zrozumieć, że czytanie jest pożyteczne, przyjemne i nie jest bezcelowe tylko czemuś służy. Bardzo ważna jest motywacja, która można zdobyć poprzez uczestnictwo w konkursach, identyfikując się z bohaterami danej książki, uczestnicząc w rankingach, prowadząc dzienniczki lektur. Pani doktor zwróciła też uwagę na społeczny aspekt czytania, kiedy dzieci rozmawiają na temat przeczytanej książki. Zdaniem Pani Edyty im wcześniej zacznie się pracę z dzieckiem, zaszczerpi w nim ciekawość świata poprzez kontakt z książką, tym lepiej. Do nauki czytania proponuje różne metody np. gry planszowe (np. Abecadło), serie książek do nauki czytania, system edukacyjny Plus, nawet używanie ciasteczek w kształcie literek czy malowanie literek na ścianie jako element dekoracji pokoju dziecka z walorem edukacyjnym . Pani doktor omówiła też metodykę w nauce czytania np. Metodę Odmienną Ireny Majchrzakowej, Metodę symultaniczno-sekwencyjną prof. Jagody Cieszyńskiej zwana metodą krakowską, Metodę Dobrego startu prof. Marty Bogdanowicz, Glottodydaktykę oraz czytanie w plenerze.

Na Forum poruszony był też problem czytelnika niepełnosprawnego. Temat ten omówiony został przez Panie Aleksandrę Adamczyk i Jadwigę Witek z Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej w Katowicach. Panie poruszyły kwestie związane z udogodnieniami architektonicznymi w budynkach bibliotek oraz omówiły rodzaje urządzeń i oprogramowań pomocnych w pracy z czytelnikiem niepełnosprawnym. Wspomniano o takich urządzeniach jak: auto-lektor, klawiatura brajlowska, powiększona klawiatura PC, drukarka brajlowska.

Swoją obecnością zaszczyliła zebranych pisarka Pani Marta Fox, która miała wystąpienie o tytule; „Wariatka, która czyta!” Pani Marta, opowiadając o swojej pasji czytania i preferencjach literackich posłużyła się m.in. cytatem noblisty Mario Vargas Llosa „ Bo świat bez literatury byłby światem bez pragnień, ideałów i nieposłuszeństwa, światem automatów pozbawionych zdolności do wyjścia poza siebie, przemiany w drugiego, w innych lepionych z glin naszych marzeń”. Na końcu przyrównała czytanie książek do mycia zębów. Jak się w dzieciństwie wyrobi nawyk czytania każdego dnia, to jak z myciem zębów, nie zaśnie się dopóki się nie przeczyta chociaż paru stron. Wszystkim czytelnikom życzę takiego nawyku!

Liliana Rozińska